

عنوان مقاله:

ارزیابی برخی صفات کمی و کیفی سیاهدانه (*Nigella sativa* L.) و ریحان (*Ocimum basilicum* L.) در الگوهای مختلف کشت مخلوط با لوبیا (*Phaseolus vulgaris* L.).

محل انتشار:

فصلنامه بوم شناسی کشاورزی، دوره 8، شماره 2 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

اسماعیل رضایی چیانه - استادیار گروه زراعت، دانشکده کشاورزی، دانشگاه ارومیه

خلاصه مقاله:

به منظور ارزیابی برخی صفات کمی و کیفی سیاهدانه (*Nigella sativa* L.) و ریحان (*Ocimum basilicum* L.) در الگوهای مختلف کشت مخلوط با لوبیا (*Phaseolus vulgaris* L.) و نسبت برابری زمین، آزمایشی به صورت طرح بلوک های کامل تصادفی با هشت تیمار و سه تکرار در مزرعه ای واقع در استان آذربایجان غربی- شهرستان نقده در سال زراعی 93-1392 اجرا شد. الگوهای کاشت در هشت سطح شامل کشت مخلوط ردیفی (یک ردیف سیاهدانه + یک ردیف لوبیا + یک ردیف ریحان) و کشت مخلوط نواری (یک ردیف سیاهدانه + دو ردیف لوبیا + یک ردیف ریحان، دو ردیف سیاهدانه + چهار ردیف لوبیا + دو ردیف ریحان، سه ردیف سیاهدانه + شش ردیف لوبیا + سه ردیف ریحان، چهار ردیف سیاهدانه + هشت ردیف لوبیا + چهار ردیف ریحان) و کشت خالص سه گونه بود. صفات مورد آزمایش شامل عملکرد دانه، عملکرد بیولوژیک و درصد اسانس سیاهدانه، عملکرد ماده خشک و درصد اسانس ریحان در چین اول و دوم و عملکرد دانه و بیولوژیک لوبیا بود. نتایج نشان داد که عملکرد اقتصادی هر سه گیاه تحت تاثیر تیمارهای آزمایش قرار گرفت و میانگین این صفت در کشت خالص نسبت به کشت مخلوط بالاتر بود. با افزایش عرض نوارها در تیمارهای کشت مخلوط عملکرد دانه سیاهدانه 30 درصد و عملکرد ماده خشک ریحان در چین اول 29 و در چین دوم 24 درصد نسبت به تیمار کشت خالص کاهش یافت، ولی نتایج در مورد گیاه لوبیا نشان داد که بین کشت خالص با کشت مخلوط چهار ردیف سیاهدانه + هشت ردیف لوبیا + چهار ردیف ریحان از نظر عملکرد دانه و عملکرد بیولوژیک اختلاف معنی داری وجود نداشت. درصد اسانس سیاهدانه و ریحان در تمامی تیمارهای کشت مخلوط بالاتر از تیمار کشت خالص بود. بیشترین نسبت برابری زمین (1/93) از کشت مخلوط نواری با نسبت دو ردیف سیاهدانه + چهار ردیف لوبیا + دو ردیف ریحان به دست آمد که نشان دهنده افزایش سودمندی زراعی کشت مخلوط نسبت به کشت خالص است. به نظر می رسد که این الگوی کشت می تواند در افزایش درآمد اقتصادی و بهره وری استفاده از زمین های کشاورزی به ویژه در بوم نظام های تولید گیاهان دارویی به طور قابل ملاحظه ای موثر باشد.

کلمات کلیدی:

اسانس، چند کشتی، عملکرد اقتصادی، کشاورزی پایدار، گیاهان دارویی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/663295>

